

Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Gemeenschappelijke adviescommissie Avres
Zaaknummer	:	1193351
Portefeuillehouder	:	Presidium (Joke van de Graaf)
Publicatieniveau	:	Openbaar
Behandelend ambtenaar	:	Jarno Groenveld/Marjolein Teunissen

Gevraagd Besluit

De gemeenteraad van Molenlanden besluit:

1. in te stemmen met het versturen van een reactiebrief (bijlage 1) aan Avres over het thema 'instellen gemeenschappelijke adviescommissie';
2. deze reactiebrief ter informatie te delen met de gemeenteraden van Gorinchem en Vijfheerenlanden.

Inleiding

Per 1 juli 2022 is de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) ingegaan. Dit betekent dat alle GR'en hun reglementen moeten actualiseren en aan de raden moeten voorleggen. De GR Avres heeft op ambtelijk niveau contact gezocht met de griffies om het actualisatieproces te bespreken. Aangezien voor één van de nieuwe instrumenten die de WGR biedt (de gemeenschappelijke adviescommissie) unanimititeit van drie gemeenteraden nodig is om deze in te kunnen stellen, is het nodig dat de gemeenteraden zich uitspreken over de vraag of het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie wenselijk is.

Het Molenlandse standpunt ten aanzien van het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie (zoals in de concept reactiebrief verwoord) bestaat uit drie kernpunten. De gemeenteraad van Molenlanden:

1. Is in principe enthousiast;
2. Constateert dat de mogelijke taakopvattingen van een gemeenschappelijke adviescommissie uiteenlopen;
3. Vindt dat de gemeenteraden aan zet zijn voor het vervolgtraject.

Deze drie kernpunten worden in de brief nader toegelicht en onderbouwd.

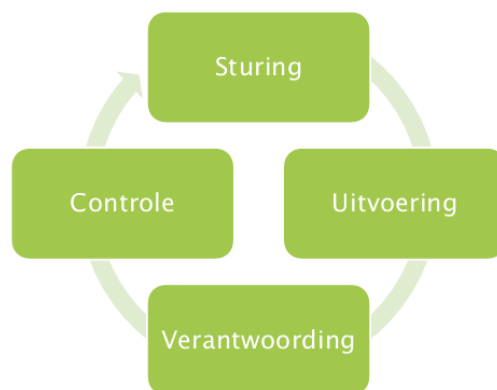
Eerdere besluiten

- Nota Verbonden Partijen 2021-2026
- Verordening op de Verbonden Partijen-commissie Molenlanden
- Geen besluit, maar beeldvormende sessie hierover gehad op 10 oktober 2023

Beoogd effect

In de Nota Verbonden Partijen staat dat we ernaar streven om de belangen van Molenlanden bij verbonden partijen zo goed mogelijk te behartigen. Daarbij is het belangrijk dat zowel raad als college hun rol goed kunnen pakken. Het college heeft als taken goede uitvoering en verantwoording. Betreffende de raad staan deze doelen in de Nota opgenomen:

1. De raad goed in staat is om te **sturen** door het vaststellen van beleidsdoelen en bijhorende financiële kaders;
2. De raad goed in staat is om te **controleren** of de uitvoering van het beleid effectief en efficiënt is en voert adequaat toezicht uit op het bereiken van de doelstellingen en financiële afspraken.

Met het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie is de raad van Molenlanden beter in staat om haar controlerende- en kaderstellende rol in te vullen, wat indirect ook ten goede komt aan de inwoners van Molenlanden.

Argumenten

1.1. Een gemeenschappelijke adviescommissie kan de kaderstellende- en controlerende rol van de raad versterken.

Door uit elke deelnemende gemeenteraad leden af te vaardigen naar een gemeenschappelijke adviescommissie, organiseer je de kaderstelling en controle dicht bij de GR Avres. Wanneer de afgevaardigden uit de drie gemeenten op één lijn zitten, en op die manier adviseren richting ofwel de gemeenteraden ofwel het Avres-bestuur (afhankelijk van welke taakinvulling gekozen wordt), kan het bestuur eigenlijk niet meer om de raden heen.

1.2. Regionale samenwerking is essentieel om meer greep te krijgen op verbonden partijen.

Met lokale maatregelen en initiatieven (zoals de Molenlandse Verbonden Partijen-commissie) kan slechts in beperkte mate de invloed op verbonden partijen vergroot worden. Door samen te werken met andere gemeenteraden, om te kijken waar je bijvoorbeeld als drie raden één geluid kan laten horen, versterk je de kaderstellende positie van de raad.

1.3. Het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie sluit aan bij de doelen van de Nota Verbonden Partijen 2021-2026.

Het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie past bij twee doelen uit de Nota Verbonden Partijen: de raad in staat te stellen om te sturen en de raad in staat te stellen te controleren. Daarnaast sluit het aan bij de geest van de Nota Verbonden Partijen dat zowel raad, college als ambtelijke organisatie streven naar regionale samenwerking om op die manier Molenlanden zo goed mogelijk te positioneren.

1.4. Avres is een relatief 'veilige en laagdrempelige omgeving' om te experimenteren met dit nieuwe raadsinstrument.

Het instrument 'de gemeenschappelijke adviescommissie' is relatief nieuw en onbeproefd, maar tegelijkertijd veelbelovend. Avres staat bekend als een betrouwbare, stabiele GR. Dat maakt het logisch om bij Avres dit nieuwe raadsinstrument verder te gaan verkennen. Bovendien zijn er slechts drie deelnemende gemeenten aan Avres, wat de slagingskans groter maakt. Immers is het over het algemeen lastiger om betrokkenen op één lijn te krijgen als dit er meer zijn. De portefeuillehouder namens het college (wethouder Vat) heeft aangegeven het met name belangrijk te vinden dat het bestuur van Avres goed betrokken wordt in het vervolgproces. Hier wordt vooral aan gehecht indien de vorm wordt gekozen dat de gemeenschappelijke adviescommissie het Avres-bestuur zou gaan adviseren. Het is echter nog een keuze in het latere uitwerkingstraject of de gemeenschappelijke adviescommissie adviseert aan de deelnemende raden of aan het bestuur van Avres.

Kanttekeningen

1.1. *De Molenlandse raad heeft al een Verbonden Partijen-commissie.*

De gemeenschappelijke adviescommissie lijkt qua mogelijke taken enigszins op de Verbonden Partijen-commissie (VPC) waar de Molenlandse raad sinds drie jaar mee werkt. Daarmee lijkt het dubbelop. Echter is de meerwaarde van de gemeenschappelijke adviescommissie dat het op regionaal niveau samenwerking tussen raden tot stand brengt. Voor de VPC wijzigt er niks, behalve dat zij één GR minder hebben om zich over te buigen als deze gemeenschappelijke adviescommissie er komt.

1.2. *Het werken met een gemeenschappelijke adviescommissie vergt inzet door raadsleden, ambtelijke capaciteit en middelen.*

Een voorwaarde om een gemeenschappelijke adviescommissie te laten slagen is dat raadsleden er tijd voor vrij maken. Aangezien de werkdruk voor gemeenteraden al vrij hoog is, is het goed om een bewuste afweging te maken waar de raad zich op wil focussen. Bovendien vergt het functioneren van een gemeenschappelijke adviescommissie ambtelijke capaciteit en financiële middelen, bijvoorbeeld voor de inhoudelijke en facilitaire ondersteuning. De daadwerkelijke kosten hangen af van de (eventuele) nadere invulling van een gemeenschappelijke adviescommissie, en de wijze waarop de kosten verdeeld worden tussen de verschillende gemeenten.

1.3. *Een alternatief is om op informele basis de samenwerking te zoeken met de andere gemeenteraden.*

Zoals de gemeenteraad van Molenlanden een Verbonden Partijen-commissie heeft, besteden andere gemeenteraden op een andere manier aandacht aan het thema greep op verbonden partijen. Door op informele basis deze 'experts' afstemming te laten zoeken met elkaar, kan wellicht al een slag gemaakt worden in het versterken van de regionale samenwerking op dit thema. Het risico hiervan is dat de vrijblijvendheid uiteindelijk tot afstel kan leiden.

1.4 *Een gemeenschappelijke adviescommissie Avres kan alleen ingesteld worden als alle drie de raden ermee instemmen.*

De gemeenteraad van Gorinchem heeft reeds per zienswijze positief gereageerd op het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie. De gemeenteraad van Vijfheerenlanden heeft (op het moment van opstellen van dit stuk) nog geen brief aan Avres gestuurd hierover.

1.5 *Het college wijst op een aantal onbekendheden*

Het college geeft aan dat zij liever gezien hadden dat eerst met de drie raden doorgepraat was over de invulling van een gemeenschappelijke adviescommissie omdat er dan ook meer duidelijk zou zijn over de (ambtelijke) capaciteit die het begeleiden van zo'n commissie gaat vergen en aan wie een dergelijke commissie gaat adviseren. Het college spreekt een voorkeur uit voor de variant waarbij de adviescommissie de deelnemende raden adviseert en niet het bestuur van Avres. Tot slot is het belangrijk dat, indien er een gezamenlijke adviescommissie komt, de Verbonden Partijen Commissie niet meer over deze GR adviseert om op die manier dubbele adviezen te voorkomen.

Communicatie

De brief wordt conform het raadsbesluit gedeeld met Avres en de gemeenteraden van Gorinchem en Vijfheerenlanden (de andere deelnemers aan Avres).

Vervolgstappen

- Op het moment dat alle raden een positieve reactie aan Avres gestuurd hebben, kan het vervolgproces uitgestippeld worden. In de conceptbrief is daar een voorzet toe gegeven, namelijk dat de raden hier het voortouw toe noemen. Dit aangezien de gemeenschappelijke adviescommissie een instrument van de gemeenteraden is.
- Mocht de gemeenteraad van Vijfheerenlanden geen positieve reactie geven, dan is het niet mogelijk het proces te vervolgen. In dat geval kan gestreefd worden naar meer informele regionale samenwerking.

Bijlagen:

1. Conceptbrief aan Avres over het thema 'gemeenschappelijke adviescommissie'

Raadsbesluit

Onderwerp : Gemeenschappelijke adviescommissie Avres
Zaaknummer : 1193351
Portefeuillehouder : Presidium (Joke van de Graaf)

De raad van de gemeente Molenlanden:

Gelet op het bijbehorende raadsvoorstel;

Besluit:

1. in te stemmen met het versturen van een reactiebrief (bijlage 1) aan Avres over het thema 'instellen gemeenschappelijke adviescommissie';
2. deze reactiebrief ter informatie te delen met de gemeenteraden van Gorinchem en Vijfheerenlanden.

Aldus besloten tijdens de openbare raadsvergadering van de gemeente Molenlanden, gehouden op 23 januari 2024.

de griffier,

de voorzitter,

Marjolein Teunissen

Theo Segers

